

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: UP P 02-043/24-2/3
Podgorica, 01.02.2024. godine

Na osnovu člana 40 i 144 Zakona o elektronskim medijima („Sl. list Crne Gore“, br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i člana 18 Zakona o upravnom postupku („Sl. list Crne Gore“, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po službenoj dužnosti, a povodom anonimnog prigovora (akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-02 od 03.01.2024. godine), direktorica Agencije za elektronske medije donosi

R J E Š E N J E

1. Privrednom društvu „Oki Air Broadcasting“ d.o.o. iz Podgorice, emiteru radijskog programa „EL Radio“, izriče se upozorenje kao upravno-nadzorna mjera zbog kršenja člana 7, člana 8 stav 1 i člana 12 stav 3 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima („Sl. list Crne Gore“, br. 35/11, 7/16 i 8/19) i tač. 7.1. izdatog Odobrenja za emitovanje O-R-K-56, prilikom emitovanja, dana 29. decembra 2023. godine, priloga u okviru informativne emisije „Tačno u minut“, u terminu od 14:00:54 do 14:02:15 sati.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog:
 - a) kršenja obaveze emitera da informativnim programom doprinosi objektivnom i nepristrasnom informisanju javnosti o događajima (član 7 stav 1 tač. a) Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima);
 - b) kršenja obaveze emitera da u proizvodnji informativnog programa poštuje načela objektivnosti i nepristrasnosti, kao i načelo slobode objavljivanja komentara (član 8 stav 1 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima);
 - c) uskraćivanja prilike osobama čije se ime spominje da učestvuju u programu ili da komentarišu navode o nepodobnim djelima ili negativne konotacije (član 12 stav 3 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima).
3. Nalaže se privrednom društvu „Oki Air Broadcasting“ d.o.o. iz Podgorice iz Podgorice, da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru radijskog programa „EL Radio“ sa obavezama definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.
4. Privredno društvo „Oki Air Broadcasting“ d.o.o. iz Podgorice je dužno da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u okviru informativne emisije „Tačno u minut“ u terminima 08:00, 9:00, 10:00, 11:00, 12:00, 13:00, 15:00, 16:00, 17:00 i 18:00 sati, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog rješenja koja glasi:

„Agencija za elektronske medije izrekla je emiteru radijskog programa 'EL Radio' upozorenje zbog kršenja načela objektivnosti, nepristrasnosti i uskraćivanje prilike spominjanim subjektima da komentarišu navode o nepodobnim djelima i sadržaje sa negativnim konotacijama na njihov račun.“
5. Privredno „Oki Air Broadcasting“ d.o.o. iz Podgorice je dužno da, u pisanoj formi, obavijesti Agenciju za elektronske medije o načinu (datum i vrijeme) objavljivanja informacije o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog Rješenja, u pisanoj formi, u roku od 24 časa od objavljivanja.
6. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
7. Ovo rješenje će se objaviti na web sajtu Agencije za elektronske medije www.aemca.org.

8. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 03.01.2024. godine, Agenciji za elektronske medije (u daljem tekstu: „Agencija“) dostavljen je anonimni prigovor, na rad privrednog društva „Oki Air Broadcasting“ d.o.o. iz Podgorice, kao emitera radijskog programa „EL Radio“ (akt zaveden kod Agencije pod br. 02-02 od 03.01.2024. godine).

Prigovor se odnosio na informativnu emisiju „Tačno u minut“, koja je emitovana dana 29. decembra 2023. godine. Podnosilac prigovora postavlja pitanje da li „*se može nešto učiniti da vijesti na radiju EL ne sadrže lične stavove ovog medija i njegovog vlasnika*“

Postupajući po prigovoru, Sektor za monitoring Agencije izvršio je uvid u snimak emitovanog programskog sadržaja i sačinio nalaz (akt broj UP P 02-043/24-2/1 od 11.01.2024. godine).

Agencija je dana 18. januara 2024. godine, po službenoj dužnosti pokrenula postupak za utvrđivanje odgovornosti zbog kršenja Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Zakon“), Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Pravilnik“) i izdatog Odobrenja za emitovanje i uputila je tim povodom emiteru zahtjev za izjašnjenje (akt broj UP P 02-043/24-2/2 od 18.01.2024. godine).

U ostavljenom roku emiter nije dostavio izjašnjenje.

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnog programskog sadržaja došlo do kršenja Pravilnika, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- Načelo objektivnosti je definisano kao obaveza elektronskih medija da u informativnim programima svako stanovište predstave na objektivan način, bez uređivačkih intervencija i komentara kojima bi se favorizovala jedna strana, ili neistinito predstavio predmet informativnog sadržaja. Kada između elektronskog medija i pojedinaca i/ili organizacija postoji interesna povezanost, onda se ta povezanost u programu mora jasno naglasiti (čl. 4 st. 1 tač. i) Pravilnika).
- Načelo nepristrasnosti je definisano kao obaveza elektronskih medija da činjenično izvještavanje jasno odvoji od stava, mišljenja ili komentara, pri čemu lično uvjerenje i mišljenje urednika i novinara ne smiju da diskriminatorno utiču na izbor teme i način njenog predstavljanja. Primjena ovog načela isključuje manipulisanje izjavama, saopštenjima i sličnim sadržajima s ciljem promjene njihovog osnovnog smisla (zlonamjerno skraćivanje ili montiranje djelova sadržaja i sl.), odnosno manipulacije slikom, tonom i sadržajem koje iskrivljuju osnovni smisao saopštenog (čl. 4 st. 1 tač. j) Pravilnika).
- Načelo slobode objavljivanja komentara: sloboda elektronskih medija da u skladu sa svojom uređivačkom politikom komentarišu pojave, događaje i postupke pojedinaca, državnih organa, političkih partija i drugih institucija, kao i obaveza da komentare jasno odvoje od ostalih vijesti i informacija, posebno onih koji se odnose na istu temu (čl. 4 st. 1 tač. j) Pravilnika).
- Članom 7 st. 1 tač. a) Pravilnika propisana je obaveza emitera koji proizvode (uređuju i emituju) informativni program da to rade profesionalno i odgovorno i na taj način da doprinose slobodnom, istinitom, cjelovitom, nepristrasnom i blagovremenom informisanju javnosti o događajima u zemlji i inostranstvu.
- Članom 8 st. 1 Pravilnika je predviđeno da su u proizvodnji informativnih programa, elektronski mediji dužni da poštuju načela objektivnosti, nepristrasnosti, blagovremenosti, tačnosti, zabrane diskriminacije, slobode objavljivanja komentara i primjene pravila druge strane, dok je u stavu 2 definisano da se događaji moraju vjerno prikazati, a različiti pristupi i mišljenja biti profesionalno i korektno zastupljeni.
- Članom 12 stav 3 Pravilnika je propisano da kada se u programskim sadržajima iznose navodi o nepodobnim djelima ili nekompetentnosti ili ako sadrže negativne konotacije na račun bilo koje osobe ili organizacije, osobama čije se ime spominje pružice se prilika da učestvuju u programu ili da komentarišu date navode.

Na osnovu informacija i navoda sadržanih u prigovoru, uvida u snimak emitovanog sadržaja, Agencija je konstatovala sljedeće:

1. Emiter je dana 29. decembra 2023. godine, u periodu od 13:59:26 do 14:02:56 sati (3 minuta 30 sekundi) emitovao informativnu emisiju „Tačno u minut“ i u okviru tog programa, u periodu od 14:00:54 do 14:02:15 (1 minut 21 sekund), prilog sljedeće sadržine:

Voditelj u studiju: „*Vlada Crne Gore će na predlog Ministarstva saobraćaja i Komisije za kadrovska i administrativna pitanja, kako Elmag Radio saznaje iz pouzdanih izvora, na današnjoj sjednici imenovati novi Odbor direktora nacionalne avio kompanije 'To Montenegro' u čijem će se konačnom sastavu naći Tihomir Dragaš, Mitar Šušić, Aleksandra Gardašević Slavuljica, Danilo Popović i Vukadin Stojanović. Nevjerovatno je da je, prilikom odabira kadrovskih rješenja, resorno Ministarstvo pogazilo pravila javnog poziva kada je struka u pitanju, pa u Odbor direktora predožilo da imenuje nekompetentne i neafirmisane kadrove u avijaciji. U novom Odboru direktora će se ponovo naći kontraverzni član, Vukadin Stojanović razriješen juna mjeseca ove godine, protiv kojeg je nacionalna avio kompanija pokrenula krivični postupak zbog zloupotrebe službenog položaja stavljajući mu na teret da je protivzakonito, u produženom trajanju, iznio povjerljive informacije i plasirao ih u medijima. I drugi predloženi član, Danilo Popović, dolazi iz ugostiteljstva sa pozicije HR menadžera podgoričkog 'Burger King-a' čije reference u potpunosti ne zadovoljavaju javni poziv. Očigledna je namjera ministra Filipa Radulovića, da ovako lošim kadrovskim rješenjima uruši postignute rezultate nacionalne avio kompanije. Vrijeme će pokazati da li će nacionalna avio kompanija skupo platiti cijenu političkih ambicija, nestručnog ministra Radulovića i njemu bliskih saradnika.*“

Osim opisanog priloga, emitovane vijesti činile su i informacije koje su se ticale: informacije da je kompanija „Oki Air Broadcasting“ donijela odluku da umjesto novogodišnje proslave taj novac donira u humanitarne svrhe; da je Skupština Crne Gore usvojila budžet za 2024. godinu; izjava epidemiologa, Senada Begića da se povećava broj djece koja su primila MMR vakcinu; i sportske informacije.

2. Segment opisan u tački 1, pored termina koji je naveden, emitovan je i u vijestima koje su na programu bile, istog dana i u periodima od: 8:00, 9:00, 10:00, 11:00, 12:00, 13:00, 15:00, 16:00, 17:00 i 18:00 sati.
3. Predmetni segment informativne emisije „Tačno u minut“ predstavlja komentar emitera povodom imenovanja novog Odbora direktora avio kompanije „To Montenegro“, što ukazuje da se radi o pitanju od interesa za javnost.
4. Uvažavajući pravo na slobodu izražavanja i uređivačku autonomiju medija, oni su slobodni da određenu pojavu, događaj ili slično tretiraju na različiti način, a da pri tome ne prekrše propise. Ne može se dovesti u pitanje pravo emitera da, u skladu sa njegovom uređivačkom politikom, pribavlja, objavljuje i prenosi informacije od interesa za javnost, te da objavljuje, prenosi informacije ili komentariše pojave, događaje i postupke pojedinaca, uz obavezu da komentare jasno odvoji od ostalih vijesti i informacija. Dakle, emiteri imaju pravo da određenu pojavu, događaj ili slično tretiraju na različiti način, ali moraju voditi računa da pri tome ne prekrše propise, odnosno da se pridržavaju već pomenutih načela.
5. Bez obzira na pravo voditeljke da u informativnom programu iznese lično mišljenje ili komentar u vezi sa temama od javnog interesa, takva mišljenja ili komentari ipak moraju biti jasno naznačeni i naglašeni kao mišljenje novinara, kako bi ga gledaoci mogli prepoznati kao takvo.
6. Novinarka je imala pravo da iznese mišljenje i komentariše ponašanje pojedinca ili grupe na osnovu svog tumačenja konkretne situacije, te pravo da slobodno izrazi možda grub i provokativan stav (na račun novoimenovanih članova Odbora direktora aviokompanije 'To Montenegro'), ali je bila dužna da komentare jasno odvoji od ostalih vijesti i informacija koje su emitovane u predmetnoj emisiji.
7. Emiter je prekršio i načelo nepristrasnosti jer su lično uvjerenje i mišljenje urednice/novinarke diskriminatorno uticali na način predstavljanja teme priloga tako što su njeni stavovi sugestivno predstavljeni kao opšteprihvaćene činjenice („...resorno Ministarstvo pogazilo pravila javnog poziva kada je struka u pitanju, pa u Odbor direktora predožilo da imenuje nekompetentne i neafirmisane kadrove u avijaciji“... „kontraverzni član, Vukadin Stojanović“...

„Očigledna je namjera ministra Filipa Radulovića, da ovako lošim kadrovskim rješenjima uruši postignute rezultate nacionalne avio kompanije“ ... „Vrijeme će pokazati da li će nacionalna avio kompanija skupo platiti cijenu političkih ambicija, nestručnog ministra Radulovića i njemu bliskih saradnika.“). Na ovaj način emiter nije doprinio objektivnom i nepristrasnom informisanju javnosti o temi priloga.

Emiter je prekršio obavezu odvajanja komentara od izvještaja, a lično uvjerenje i mišljenje voditeljke uticalo je na način predstavljanje teme priloga. Ovakvom uređivačkom intervencijom prekršeno je načelo objektivnosti, jer je emiter favorizovao samo jednu stranu, čime je prekršio čl. 8 stav 1 Pravilnika.

8. Takođe, emiter je emitovao niz negativnih konotacija na račun ministra Filipa Radulovića, kao i budućih članova Odbora direktora nacionalne avio kompanije (vidi naprijed navedeno u tač. 7), a da im nije pružio priliku da učestvuju u programu ili da komentarišu date navode i negativne konotacije koje su iznesene na njihov račun. Zbog svega navedenog emiter je prekršio član 12 stav 3 Pravilnika, jer je propustio da pribavi ili bar pokuša da pribavi komentar lica na koja se odnose negativne konotacije i navodi (članovi Odbora direktora „To Montenegro“ Vukadin Stojanović i Danilo Popovića i ministar Filip Radulović). Emiter je time dodatno prekršio načelo nepristrasnosti i objektivnosti time što je u fokus emisije stavio i lično mišljenje voditeljke u studiju, a da pri tom nije drugoj strani, na koje se odnose negativne konotacije, omogućio da komentariše date navode i da daju svoje mišljenje u pogledu aktuelne teme.

Saglasno navedenom, može se zaključiti da je emiter prekršio obaveze vezane za proizvodnju informativnog programa, odnosno da je u predmetnom slučaju prekršen član 7 stav 1, član 8 stav 1 i člana 12 st. 3 Pravilnika i tač. 7.1. Odobrenja za emitovanje br. O-R-K-56.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktorica Agencije je, saglasno čl. 140 i 141 Zakona, donijela odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja.

Emiteru je naloženo da u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona informaciju o izrečenoj mjeri objavi u svom programu, kao i da u pisanoj formi obavijesti Agenciju o načinu (datum i vrijeme) objavljivanja informacije o izrečenoj mjeri.

Ovo Rješenje će se objaviti na veb-sajtu Agencije www.aemcg.org.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- Privrednom društvu „Oki Air Broadcasting“ d.o.o. iz Podgorice
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Služba za opšte poslove i odnose sa javnošću
- Arhiva

Pripremila: Jelena Ninović Đuričić

Odobrila: Jadranka Vojvodić